

Dagmoment: Naar buiten

Veel leerlingen zijn snel overprikkeld, daarom zult u misschien niet snel met de leerlingen naar buiten gaan. Toch kunnen leerlingen in een buitenomgeving een hoop nieuwe ervaringen opdoen, denk aan het voelen van de wind of luisteren naar ritselende blaadjes. Ook kan de buitenlucht de alertheid van de leerling soms verhogen. Kijk per leerling wat hij aan kan.

Een aantal voorbeelden van doelen om aan te werken met een voorbeeldmatige aanpak:

- **Merkt zintuiglijke stimulatie op**

Kijk wanneer u met de leerling buiten bent, wat hij opmerkt. Welke geluiden hoort hij (toeters, fietsbel, vogels). Voelt hij kou, regen of wind? En ziet hij bomen of dieren? U kunt veel aan zintuiglijke stimulatie doen buiten: laat hem voelen aan blaadjes, ruiken aan bloemen, het verschil in ondergrond voelen (zoals ribbels in de tegels of modder).

- **Laat zich kalmeren door een vertrouwde stem**

Wanneer het de leerling een beetje veel wordt, spreekt u hem (van achter de rolstoel) rustig toe. Neemt de spanning van de leerling af? Breid de afstand waarmee u de leerling toespreekt langzaam uit.

- **Houdt het hoofd vast in de middellijn**

Stimuleer de leerling om het hoofd in de middellijn vast te houden door hem aantrekkelijke voorwerpen te tonen. Bouw de steun van zijn hoofd af en laat de tijd waarmee de leerling zonder steun het hoofd vasthoudt langzaam toenemen.

- **Steunt op de onderarmen in buikligging**

Laat de leerling buiten op een kleed vanuit buikligging de omgeving bekijken. Leg hem hierbij steunend op de onderarmen.

- **Merkt personen op die door bewegen aandacht proberen te trekken**

Probeer de aandacht van de leerling te krijgen door te zwaaien. Doe dit in eerste instantie zonder geluid. Kijk of de leerling u opmerkt. Breid de afstand tot de leerling steeds verder uit, maak de beweging steeds iets subtieler.

- **Geeft blijk van herkenning bij toenadering door een vertrouwd persoon**

Buiten zijn bekende en onbekende mensen. Bekijk de reactie van de leerling bij toenadering door verschillende mensen. Bekrachtig een reactie waaruit blijk dat hij de ander herkent.

- **Heeft een goede controle over het neerleggen van het hoofd**

Wanneer de leerling moe wordt, legt u hem even neer. Geef hierbij eerst met een hand steun onder het achterhoofd. Laat deze steun langzaam afnemen.

- **Bekijkt een voorwerp voor het in de mond te stoppen**

Laat de leerling (niet schadelijke) voorwerpen van buiten zien (dennenappel, tak). Houd het in het blikveld van de leerling en reageer positief wanneer de leerling er naar kijkt. Wanneer hij het in de mond stopt, trekt u het er voorzichtig uit en houd u het weer in het blikveld van de leerling.